

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 180 Lei
Pe jumătate 90 Lei
In America pe an 2 dolari.

Essa odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

După bacalaureat

— învățăminte de mare folos pentru părinți și elevi —

Pe când se vor ceta șirele acestea, examenele de bacalaureat se vor fi sfârșit în toată țara. Bucuria însă, o știm înainte, nu va fi mare, pentru că nici de data aceasta nu vor fi trecuți nici 50 la sută dintre candidați. Să luăm de pildă Blajul. Pentru bacalaureatul din Blaj s'au anunțat 116 candidați, dintre cari nu s'au prezentat decât 113. Dintre aceștia la examenul în scris au făcut ispravă 85, iar la examenul verbal (la care se răspunde cu graiul viu) n'au trecut decât 52, adică 46 la sută, așadară mai puțini de jumătate. Într'alte părți au căzut și mai mulți, așa că e adevărată jale în toată țara.

Oare să fie cauza acestui rezultat atât de dureros? Sunt multe, unele din partea ministerului, altele din partea părinților și a elevilor.

Ministerul a îngreunat acest examen foarte mult prin aceea, că bieții candidați trebuie să răspundă în fața unor profesori pe cari nu i-au mai văzut niciodată. Apoi mai este și nedreptatea mare că la examenele de clasă poți trece cu media generală 5, pe când la bacalaureat trebuie să întruiești media 6. În sfârșit, dacă elevul nu întruiește media 6, este respins de tot, și nu mai are voie să repețească un singur studiu, ca dacă a căzut, ca la clasă.

A doua cauză sunt *părinții*, cari poartă la școală atâția copii nevrednici. Zadarnic le spui, că copilul cutare nu este de școală, să-l dea la meserie ori la vre-o funcție la care nu trebuie multă învățatură. Nu, și, odată cu capul nu. El vrea să-l facă domn, și pace bună. La domnie însă trebuie cap bun și râvnă multă.

A treia cauză sunt *elevii*, dintre cari unii nu mai sunt nici pe departe ca cei dinainte de războiu. Cei mai mulți n'au nici râvnă și nici voință. Ar vrea să scape cât mai pe ușor și fără trudă.

Și acuma ce e de făcut? Ministerul nu lasă dintr'ale sale nimic. El spune că așa s'a înmulțit numărul celor ce tăbărăsc la universități, încât azi mâne nu mai este loc nici la universitate, nici în țară pentru ei.

Fiindcă ministerul nu lasă dintr'ale sale, să lase părinții și să lase mai ales

elevii. Părinții să nu vrea să facă din fiecare copil al lor om învățat. Că doară se știe din evanghelie, că Dumnezeu n'a împărțit la fel talanții. Copilul care nu e de școală, nu-i de școală și pace bună. La ce să-ți cheltuești deci banii cu el? Il lași să repeteze un an, doi, ba chiar și trei, că mai mult nici legea nu îngăduie. Iar dacă vezi că nici după doi-trei ani de repetiție nu i-s'a deschis mintea ori nu i-s'a întărit voința, îți iai rămas bun dela școală.

Elevii în sfârșit să se convingă și ei că școala nu-i glumă. Dacă odată te-ai hotărât să faci școala, fă școala și nu jocuri de fotbal, nici alte nimicuri. Elevii de astăzi însă, mai adeseori iau în mână cotca englezească, sau fotbalul, decât cartea.

Mai poartă apoi vina și *profesorii*, și aceasta anume am lăsat-o la urmă. Profesorii să nu fie prea mihoși. Pe elevii cari nu sunt de școală să-i trântescă din bună vreme, în clasele mai mici. Să nu-i lase în clasele înalte, și astfel să-i nefericească. Oricât de mult s'ar supăra părinții pe ei, profesorii să-și facă datoria după dreptate și să aleagă din bună vreme grâul din pleavă.

Cred că învățămintele acestea sunt foarte de folos. Dacă le-ar urma toți cei interesați, la bacalaureat n'ar ajunge decât lamura, care ar și face ispravă.

Un binevoitor

Cum a ieșit examenul de bacalaureat la comisia din Blaj

Dintre elevii dela Liceul de băieți din Blaj au reușit 36, anume:

Axente Ioan, Cerghizan Ioan, Neamțu Sabbin, Rusu Cornel, Vasu Nicolae, Marcu Vasile, Gabriș Ioan, Naftali Edmund, Surdu Mihai, Sava Iuliu, Hațegan Anton, Cosma Ioan, Timoc Lionel, Albu Ionel, Cârnaț Ioan, Micu Liviu, Pepelea Silviu, Istrate Ioan, Sălăgean Anton, Stoica Virgil, Voina Ioan.

Chețian Nicolae, Frâncu Victor, Grecu Emii, Hadăr Ioan, Ianovich Adrian, Iuoraș Anton, Leluțiu Octavian, Oltean Lucian, Oltean Vasile, Petri Ioan, Popa Aurel, Radu Emilian, Rosenstein Ernestin, Suciu Octavian și Vintilă Nicolae.

Dela Liceul de fete au reușit 10:

Bagăian Lucia, Pop Elena, Rona Margareta

Mureșan Florica, Copos Cornelis, Popescu Cleopatra, Bohățel Vera, Faina Georgina, Mureșan Emilia și Sabău Margareta.

Dela Liceul din Dumbrăveni (Ibașfalău) au venit la examen 21 de candidați (8 vechi și 13 noi) dintre cari au reușit 5: Onosi Gavril, Vișa Eugen, Chițu Nicolae, Păteș Ioan și Pop Alexandru.

Au mai făcut examen la aceeaș comisie: Dela liceul de stat din Odorheiu, 1 candidat și a reușit. Dela Petroșeni 1 și n'a reușit. Dela Beiuș 1 candidată care n'a reușit.

Instalarea noului canonic

Vineri, la sărbătoarea sfinților apostoli Petru și Pavel, s'a făcut instalarea pâr. canonic ȘTEFAN ROȘIANU. La începutul liturghiei Înaltpreasfințitul Mitropolit Vasile, venind la catedrală, s'a îmbrăcat în mandie, s'a așezat pe tronul arhieresc de pe amvon și, după ce toți zece canonicii s'au așezat de două părți față în față, înaintea arhierelui, Înaltpreasfințitul a ținut o vorbire în care arată marea vrednicie de a fi canonic. A întârziat cu alegerea celui mai nou canonic, pentru că au fost anumite greutăți cari acuma au trecut.

Il agrăește mai întâi pe vicarul substituit al mitropoliei, pe pâr canonic *Dr. Ambrosiu Chețianu*, care a îmbătrânit în muncă cinstită și zel înflăcărat pentru sfânta biserică, ridicându-l la treapta de canonic referendar, iar scaunul de canonic prebendat îl îmbie nou alesului canonic pâr. *Ștefan Roșianu*, arătând marile sale vrednicii de preot cinstit și cu frica lui Dumnezeu și de întemeietor de reuiniuni pii.

Pâr. Ștefan Roșianu răspunde cu lacrimi în ochi, mulțumind marelui Dumnezeu care din mic păzitor de oi (căci este fiu de țaran) l-a făcut păstor de suflete, iar acum l-a ridicat la această înaltă treaptă biserică. Mulțumește apoi părintelui Mitropolit și părinților canonici pentru că l-au ales și făgăduiește că se va nuzui să facă destul așteptărilor și nădejilor puse într'insul.

După instalare Înaltpreasfințitul Mitropolit a dat o masă în cinstea canonicilor.

În legătură cu vredniciile nou alesului canonic, am dat peste o broșurică tipărită în 1904, în care fostul cantor de pe vremuri al Clujului, Iacob Mureșan, tipărește niște viersuri de rămas bun dela fostul capelan al Clujului, pâr. Ștefan Roșianu. Din viersurile acestea vedem, cât de iubit a fost acest preot la Cluj cât a predicat, cât a jertfit chiar și dintr'al său pentru credincioșii săi, câte discute a avut cu pocăiții, pe câți morți i-a îngropat în cinste, câtor bolnavi le-a cinstit el însuș leacurile, pe câți nelegiuți i-a cununat în cinste și pe câți

năcăjiți și întristați i-a mângăiat. În schimb credincioșii recunoscători l-au cinstit cu un buchet de flori, o cruciuliță și cu un ceas de aur.

Și noi din partea noastră îl felicităm din inimă ca pe un vechiu colaborator, binevoitor și răspânditor al „Unirii Poporului“.

*

Cuvântarea de mulțumită a noului canonic

Inalt Preasfințite Părinte,

Din locul acesta, ce ați binevoit a-mi-l designa, aduc laude și preamăresc pe Părintele ceresc, mulțumindu-i, pentru că m'a adus dintru neștiință într-o ființă și deosebit pentru că din câmpul, în care ca copil păziam oile altora, m'a ridicat la rangul sublim de păstor sufletesc, m'a ridicat pe treapta preoției, ca să jertfesc și să mă jertfesc și, dacă n'am fost o jertfă curată, îi cer iertare.

Mulțumesc preabunului Dumnezeu pentru plăcerea și puterea de muncă și dacă n'am întrebuințat talanții primiți spre mărirea Lui și spre binele aproapelui, îi cer iertare.

Mulțumesc lui Dumnezeu pentru bogăția șoptelor, îndemnrurilor, a harurilor și a succesorilor din viață și, dacă succesele le-am atribuit mie și nu grației Lui, prin care sunt ce sunt, îi cer iertare. Totodată spun Păstorului vecinic, că sunt hotărât, că ajutat de El, să nu mă opresc în drum, ci să merg mai departe, să intru mai adânc în marea furtunoasă a vieții, să continui fără preget a colabora la înălțarea operei, ce m'a preocupat mai mult în viața pastorală: la reînălțarea și ridicarea sufletescă a poporului, la întoarcerea lui spre credință și biserică. În scopul acesta voi imita și eu pe grădinarul, care, dorind să aibă flori și fructe, nu neglijează pământul; voi imita pe Păstorul cel bun, care, voinde să mântuiască lumea, nu s'a desinteresat nici de condițiunile de viață pământească ale oamenilor, ci — cum zice sf. Petru — „a umblat, făcând bine“.

I. P. S. Părinte Mitropolit, înțeleg însemnătatea treptei bisericești, pe care la propunerea și statul Preav. Capitlu, ați binevoit a mă ridica și nu găsesc cuvinte potrivite ca să Vă mulțumesc pentru atențiunea, ce mi-ați arătat. Vă promit ascultare și tot concursul, de care voi fi capabil, la cărmuirea bisericii noastre, care are rolul greu și ingrat de mijlocitor, pe care-l va împlini nu prin bogății, nici cu știință și nici ajutat de alții ci mai mult prin puritatea sufle-

tească a credincioșilor. Rog și voi ruga pe Dumnezeu să vă țină încă mulți ani, ca nu numai să puteți păstori și consolida lucrurile mari, ce le-ați săvârșit, ci să adăugați opere noi la cele existente.

P. V. membri ai capitolului mitropolitan, nu voi înșira aici mărețele fapte religioase-morale, culturale, filantropice și naționale, ce formează istoria frumoasă a acestei instituțiuni mai mult de cât seculară. Ați dorit, să mai aveți între DV. sunt aici. Vă aduc și Vă rog, să binevoiți a primi sentimentele mele sincere de recunoștință și mulțumită pentru aceasta dorință îndatoritoare. Viu între DV. cu cel mai curat gând de a contribui, după putință, la sporirea prestigiului și nimbului capitolului. Pătruns de adevărul: „concordia parvae res crescunt, discordia maximae autem dilabuntur“ voi cultiva iubirea și bunăînțelegerea, evitând să sap prăpastii între aceia al căror colaborator credincios și frate iubitor vreau să fiu spre mărirea lui Dumnezeu. Amin.

Pedeapsa credințelor deșarte. Intr'un sat din Serbia, nu departe de Kraguievac, trăia o femeie, pe vremuri foarte frumoasă, dar acum începând să îmbătrânească. Ea se vopisa însă și acum pe obraz și nu se putea împăca cu gândul că și va pierde frumusețea. S'a dus deci la o babă și i-a cerut sfat. Baba a sfătuit-o, să meargă noaptea în cimitir și să aprindă trei fire de lână de capră neagră, că lumina aceea o va întineri. Așa a și făcut, dar n'a întinerit.

Venind acasă, feciorul ei de 17 ani a auzit portița și a crezut că vin hoți. A luat pușca de pe perete, a încărcat-o și s'a pus la pândă, după ce a incuiat ușa odăii în care se afla. Mamă-sa îi era rușine ca feciorul ei s'o observe că vine noaptea acasă, după miezul nopții. Deci n'a voit să-l trezească, ci a început a împinge ușa. Băiatul a pândit-o pe fe-reastră, dar n'a recunoscut-o, că era îmbrobodită și îmbrăcată ca nimenea să nu o recunoască. Nedormind în aceeași odată, el nici n'a știut că mamă-sa nu este acasă. A tras deci cu pușca. Un sbierat îngrozitor și cunoscut, l-a făcut să deschidă ușa, ca să vadă, cine este hoțul. Spre marea lui spaimă, în hoț a recunoscut pe propria sa mamă, care era deja moartă.

Grăunțe sufletești

II. Binele pe care ni-l-a adus ortodoxia.

După ce am dovedit că legea noastră strămoșească nu numai că n'a fost cea ortodoxă, ci cea catolică, și încă cea de tip roman; după ce dovezile aduse le-am scos din mărturisirile celor mai mari învățați ai noștri, și încă numai din a celor ortodocși, după ce am arătat că până și preoții învățați ortodocși sunt de părerea aceasta — urmează acum să arăt, tot pe urmele Inalt preasfințitului nostru mitropolit Vasile, ce bine ne-a adus ortodoxia, de care lege s'a ținut întreg neamul românesc, începând cu ziua născută de 16 Iulie 1054, și până la 4 Septembrie 1700.

Zilele de 16 Iulie 1054 și 5 Septembrie 1700 sunt zile de mare însemnătate în istoria neamului nostru. La 16 Iulie 1054 s'a rupt adecă Mihail Cerulariu, patriarhul de tristă pomenire al Ierusalimului, de vechea biserică a Romei și tot atunci a fost și afurisit de către Papa Leo IX. Neamul românesc, care pe atunci era supus episcopilor bulgari, a trecut și el, fără să știe și să voiască, la ortodoxie, și ortodoxia a rămas până în ziua de astăzi, că cei un milion și jumătate Români care sunt numai o mică parte a celor 13 milioane Români câți trăiesc în România de astăzi.

La 5 Septembrie 1700 nu mai puțin de 54 popozi români din Ardeal, cari reprezentau 150 preoți și aproape 200 mii credincioși, iscălesc la Alba Iulia, manifestul unirii, așa că, începând cu ziua aceea, întreg neamul românesc din Ardeal s'a unit cu biserică Romei. În urma multelor uneltiri apoi o parte din România ardeleni, mai ales cei din jurul Brașovului, Sibiuului și Hunedoarei, adecă cei mai apropiați de Măntenia, s'au întors iarăși la neamire, dar mai bine de jumătate dintre Ardeleni au rămas cu toate acestea până astăzi încă cu biserică Romei celei vechi.

Foia „UNIRII POPORULUI“

Boabe de tămăie

Cu Dumnezeu

*De vrei să-ți meargă ziua 'n plin
Și rod să ai în brațul tău,
Când zorii dimineții vin,
Te scoală vesel și senin:*

Cu Dumnezeu!

*De vrei ca noaptea lin s'o treci
Ușor să fie somnul tău,
Gândind la viața cea de veci
Pe căpătâiu capul să-ți pleci:*

Cu Dumnezeu!

*De vrei ca ceea ce muncești
La ceriu să-ți duoă duhul tău,
Să 'ncepi voios și să zorești,
Ca lucrul bine să-l sfârșești:*

Cu Dumnezeu!

*De vrei și chinuri și necaz
Să fie spre folosul tău,
Nu te 'nspăimânte-a lor talaz,
Să suferi și să mori de-i caz:*

Cu Dumnezeu!

ION M. GÂRLEANU

Istории de demult

Din faptele lui Vlad Tepeș

care a domnit în Țara Românească între anii 1456—1462.

Odată venira la el niște soli 'dela împăratul turcesc; după ce intrară și i-se închinară după obiceiul lor, fără să-și ia căciulile din cap, îi întrebă el: „de ce vă purtați voi așa? Ați venit la un mare stăpânitor și i-ați făcut o mare rușine“. Ei răspunseră: „așa e obiceiul la stăpânitorii țării noastre“. Iar el le zise: atunci vreau și eu să vă întăresc obiceiul vostru, ca să fiți și mai tari; și porunci la ai săi să-i aducă piroane de fier și să le piroanească calpatele în capetele lor, iar după aceea le dete drumul, zicându-le: mergeți și spuneți stăpânului vostru, că el e învățat să sufere din partea voastră această rușine, noi însă nu suntem învățați; altă dată să nu trimiteți la noi, ori în alte țări și la alți domnitori, obiceiurile sale, căci nu voim să le primim.

Atât era de temut în țara sa, căci nu suferia să se facă nimănuia nici un rău, fie hoție, siluire sau nedreptate, încât cine făcea de acestea, nu rămânea cu nici un preț între cei vii, ori ce ar fi fost: popă, boer s'au om de rând; și ori cât de bogat ar fi fost, nu putea să scape de moarte. Intr'un loc oarecare era un izvor de apă rece și dulce și mulți din multe

părți veneau la acel izvor de beau apă dintr'unul. Vlad făcu o cupă de aur, mare și frumoasă, și o puse lângă izvorul acela, și tot beau din aceea cupă, o punca îndărăt la loc; ei, și de frică nimeni n'a îndrăznit să pue mâna pe ea, câtă vreme a trăit el.

Odată prânzia sub trupurile a o multime de oameni morți, pe cari jur împrejurul lui i pusese în țapă; solii de ori și unde ar fi venit la el, trebuiau să stea acolo cu dânsul la masă și să-și îplinească solia, iar el ședea în mijlocul lor. O slugă a lui ședea înaintea lui și neputând suferi putoarea aceea, strâmba din nas și întorcea capul într-o parte. Vlad îl întrebă: de ce faci așa? „Stăpâne nu pot să stăfăr putoarea aceasta“. Vlad porunci atunci să-i dată să-l pue în țapă și-i zise: acolo ești și tu și putoarea nu va ajunge la tine“.

Odată dete poruncă în toată țara să zică: „cine-i bătrând sau bolnav de ceva sau olog orb și schiop, sau de ori ce boală cuprins, tot să vie la mine ca pe toți să-i fac fericit“. Și se adunară la dânsul toți neputincioșii, sărăci fără număr, așteptând dela dânsul cine știe ce mare milostivire. Iar el făcu o casă mare și adună pe toți acolo și porunci să le dea bine de mâncat și de băut. După ce mâncară și se veseliră, Vlad veni la dânsii și le zise: „ce mai doriți voi dela mine?“ Răspunzând cu toții ziseră: „Stăpâne, fă cum Dumnezeu te va sfătui pe Măria ta“. El le zise atunci: „dacă voiți să vă fac fericiti pe acest pământ și nimic pe

Să vedem acum, ce bine, ce fericire, ce binefaceri ne-a adus ortodoxia. Ca să nu zică cineva că tragem focul la oala noastră, urmările ortodoxiei le vom arăta tot din declarațiile bărbaților de știință ortodocși. Vom începe mai întâiu cu **Aron Densușianu**, fost profesor de universitate la Iași, care în »Istoria limbii și literaturii române«, ediția II., Iași, 1894, pag. 75, ne spune următoarele:

„Unul dintre cele mai nefericite evenimente (intâmplări) pentru limba, cultura și chiar conservarea (ținerea în bunăstare a) elementului român, a fost contactul (legătura, atingerea) Românilor cu Slavii și introducerea limbii slavone în biserică și stat. Întâia atingere a Românilor cu Slavii s'a întâmplat pe la finele secolului (veacului) al 6-lea după Hristos, iar în secolul al 7-lea invadează (intră cu puterea) Bulgarii. De aceea însă limba românească era formată deja înainte de venirea Slavilor, pentru aceea limbă slavonă n'a avut nici influență asupra legilor interne (lăuntrice) ale limbii, ci numai asupra elementului lexical (cuvinte), lăsând cuvinte slave în limba română».

»Dar și atunci, — continuă Aron Densușianu, la pag. 107 a cărții sale — când Românilor li-s'a oferit (dat) ocaziune de a face din limbă un instrument (unealtă) de cultură, ei nu numai că au scăpat ocaziunea, dar din nefericire s'au înjugat pe secolii la carul cel greu al unei limbi barbare, cum a fost limba slavonă. Nu zicem că poporul însuși s'a înjugat, căci el a rămas tot cu limba lui, s'au înjugat însă toți factorii cari inițiază (încep) și lătesc cultura, înțelegem biserica, statul și societatea aleasă. **Toți acești factori au fost pierduți pe secolii pentru cultura română!** Aceea ocaziune a fost cu deosebire în timpul desbinării dintre biserica răsăritului și a apusului».

„Limba română, cu oarecare energie (putere, vigoare) putea să iasă atunci la

lumină. Ea însă, din cauze care azi nu le mai putem bine cunoaște, nu profită (trage folos) de ocaziune și *deveni sclava slavonei*. Prin acest fatal (care trebuie neapărat să se întâmple, de care nu se poate scăpa) eveniment (intâmplare), nu numai că geniul (fel propriu și deosebit de altele) limbii, sufletul și mintea poporului român se întunecară și și amorțiră pe secolii, dar limba română chiar și atunci, când în frine a început a răsufla în scriere, înfățișându-se în cojocul lăptos al lui **Ciril** (celce a făcut scrierea cirilică sau cu bucoavne), în loc de a străluci cu originea-i măreață (latină) și de a ferma cu înfățișarea-i nobilă, se păra mai mult o ființă sălbatică, eșită din temelul codrilor».

Și, atât de adânc se înrădăcinase limba slavonă în biserica noastră, încât, dupăcum ne spune tot Aron Densușianu, la pag. 121 al aceleiaș cărți: „Nici chiar introducerea tipografiei pe la 1507 în Muntenia n'a ajutat cultura națională, căci nu se tipăresc decât cărți slavone, cu toate că deja pe la 1544 aflăm limba românească aplicată chiar și în corespondența oficială, căci magistratul (primăria) din Sibiu (Transilvania) avea un anume funcționar ca interpret (tălmăciu) și scriitor de *scrisori românești*. Lucru aproape de necrezut, că dela 1507—1640 deși s'a aflat tipografie în Muntenia, totuși nu s'a tipărit nici o carte în limba română, cel puțin până acumă nu-i cunoscută nici o urmă măcar de tipăritură românească dincoace de munți până la Pravila de Govora (1540)».

Dar vom vedea în numărul viitor, ce mai spun și alți învățați români despre foloasele ortodoxiei.

Iuliu Maior.

Surpare de pământ. În satul Leptokaria din Macedonia (Grecia) s'a surpat pământul, 20 de case sunt dărâmate, oameni însă n'au perit.

Cele zece porunci ale plugarului

1. Ingrasă pământul.

Gunoii trebuie strâns ca și aurul, căci în gunoiu se găsesc materii hrănitore, de cari au trebuință plantele.

2. Ară pământul adânc de toamna.

Pământul își câștigă umezeală multă pe care plantele o pot trage dela adâncime și vara rabdă la secetă.

3. Alege toate semintele pentru însemănțare.

Buruienile aduc mari pagube. Se și zice că buruienile mănăncă dintr'o strachină cu plugarul.

4. Curăță și păstrează bine cerealele pentru vânzare.

Cerealele murdare și rău păstrate nu le cumpără nime.

Porumbul încins aduce pelagra, care duce pe om la nebunie.

5. Impetrestă semința de grâu, secară și porumb înainte de semănat.

Impietritul împiedecă dezvoltarea tăciunelui și a altor boale, ce se găsesc pe semințe.

6. Intrebuințează mașini.

Cine lucrează cu mașini își ușurează munca și își asigură producție mare și bună. Azi se găsesc tot felul de mașini potrivite pentru plugari. Pe celea mai mici le cumpără fiecare. Când vreau să cumpere mașini mai mari se întovărășesc mai mulți la olaltă.

7. Hrănește și îngrijește bine vitele de muncă și de prăsilă.

Dacă vitele sunt hrănite bine se pot întrebuința mai ușor la muncă. Pentru hrănirea vitelor e bine, ca fiecare plugar să samene lucernă care este un nutreț foarte bun.

8. Ocupă-te cu toate ramurile agriculturii.

Numai cel ce se ocupă cu toate ramurile agriculturii poate să-și mărească

veți avea lipsă». Iar ei, așteptând mare lucru dela dânsul, răspuseră cu toții: „voim stăpâne». Atunci el porunci să închidă casa și să-i dea foc, iar către boierii săi zise: „Știți de ce am făcut eu aceasta? Întâiu, ca ei să nu cadă pe capul altor oameni și ca nimenea să nu fie sărac în țara mea, ci toți să fie bogăți; al doilea, i-am slobozit pe ei, că nici unul să nu mai sufere pe lumea aceasta de sărăcie ori de boală».

Odată veni la dânsul în cetate un negustor din țara ungurească și, lăsându-și carul, după porunca lui, în ulița dinaintea palatului, iar marfa în car, se duse să doarmă în palat. Trecând cineva pe lângă car, luă dintr'insul 160 galbeni de aur. Negustorul se duse la Tepeș și-i spuse de pierderea aurului, Vlad îi răspunse: „du-te, în noaptea aceasta vom găsi aurul»; și porunci tuturor oamenilor din cetate să caute pe hoț, „căci de nu veți găsi pe hoț toată cetatea o pierd»; și porunci să pue peste noapte în car din aurul său toți banii, cu un galben mai mult. Negustorul, sculându-se de dimineață, găsi aurul și-l numără de 2 ori, îl numără de 3 ori și găsi un galben de aur mai mult. Atunci se duse la Vlad și-i zise: „stăpâne, am aflat aurul, dar cu un galben mai mult». Tot atunci aduceau pe hoț cu tot aurul la el, și-i zise negustorului: „du-te în pace; dacă nu mi-ai fi mărturisit galbenul cel de prisos, așa fi poruncit să te pue și pe tine împreună cu acest hoț în țapă».

Mergând odată pe drum, văzu la un om

sărac o cămașă nespălată și ruptă și-l întrebă: „ai tu nevastă? El răspunse zicând: „am stăpâne». „Vlad îi zise atunci: „du-mă la casa ta». Și mergând și văzând că aceasta era tânără și sănătoasă, îl întrebă pe bărbat: „semănat-ai tu in? El răspunse: „stăpâne, am mult» și-i arătă inul. Atunci zise Vlad femeii: „de ce ești tu leneșă față de bărbatul tău? Bărbatul tău trebuie să are și să samene și să te hrănească, iar tu ar trebui să faci bărbatului tău haine curate și împodobite, dar tu nici cămașa nu vrei să i-o speli, cu toate că ești sănătoasă la trup; tu ești vinovată, nu bărbatul tău». Și porunci să-i taie mâinile, iar trupul să i-l pue în țapă.

I. Bogdan

Când cu Comedia

Al mai tare om dâns lume

— În grai bănățnesc. —

Trâmbiț, dobe, larmă, chiot,
Fluier, străgăt, răs și ropot...
Șie să fie? Șie să fie?
Iaca 'n târg minajărie!
O comegie d'a cu fiară
Și 'mprejur lumie și țară.

In *calietcă* o măimucă
Baș ca omu mânca nucă,
Alta blăstămată, șoadă,

Să țână numai în coadă,
Ș-alcelle, mânca-le-ar focu
Nu-ș găsau o clipă locu.

Lupi, urși, mățe, oi, cornuce,
Fel dă fel dă joavină sluce;
Chitforani, ariși și vulturi
Dă prân lume, dâns țanuturi,
D'elea gâbe, d'elea relie,
Feri-mă Doamnie dă iele!

Mulce-am văz, pă bani viedz binie,
Cum nu vege ori și șinie,
D'apăi l-am văzut anume
P'al mai tare om din lumie,
Care se juca cu lieii
Și-i băcea dă-i lua toți zmeii!

Cui l-o dobori 'n țărănă
Ișia că- plătește-n mână
O hârcie d'a d'o sută
Fără de năiși o dispută.
Dar cum mi ce pui cu Niamțu,
Care 'n ghinț îi rupe lanțu?

Să loviau fișorii 'n coace
»Șine-i? Unge-i? Care poace?«
Când d'odată, iac' amaru!
Sandu Blegia, tăbăcaru
Să sufulcă și tușeșce
Lângă comegianț s'opreșce.

veniturile și să-și indestulească gospodăria. De aceea nici dintr'o gospodărie să nu lipsească pomii roditori, albinele, galițele, vacile de soi pentru prăsilă și lapte, porcii, gândacii de mătasă și legumele.

9. Rânduiește plantele așa ca să nu secătuiască pământul.

Impărțește pământul în trei părți. Într'o parte seamănă leguminoase: mazăre, fasole sau nutrețuri: borceag, trifoi și altele. În altă parte cereale păioase, iar în a treia parte plante prășitoare. În anul următor, unde au fost leguminoase, pune păioase, unde au fost păioase pune prășitoare și unde au fost prășitoare pune leguminoase sau nutrețuri.

10. Cooperatia este taina bogăției și fericirea unui popor.

În vremurile de azi ușurarea vieții se poate face numai prin cooperative. De aceea în tot satul să se înființeze cooperative pentru cumpărare și vindere de semințe, pentru cumpărarea de mașini agricole și altele.

Chipul, cum se fac tot felul de cooperative, se poate ceti în cârticica: „Bănci populare și cooperative sătești“ de Ion Popu-Oâmpeanu.

O mamă dă naștere la șase copii deodată

Soția unui păpuțar sărac din țara Egiptului, a dat naștere dintr'odată la șase copii cari toți sunt sdraveni și sănătoși. Vestea a umplut de mirare întreaga lume, căci și atunci când cineva naște numai trei copii dintr'odată și încă să minunează, dar când naște dintr'odată o casă de copii.

Mai mult s'a minunat însă bietul păpuțar care dintr'odată și-a văzut casa sporită încă cu șase guri de hrănit.

Statul se va îngriji de familia acestui păpuțar, luând în seamă, că nu-i lucru de toate zilele să dai țării într'un singur an șase soldați voinici.

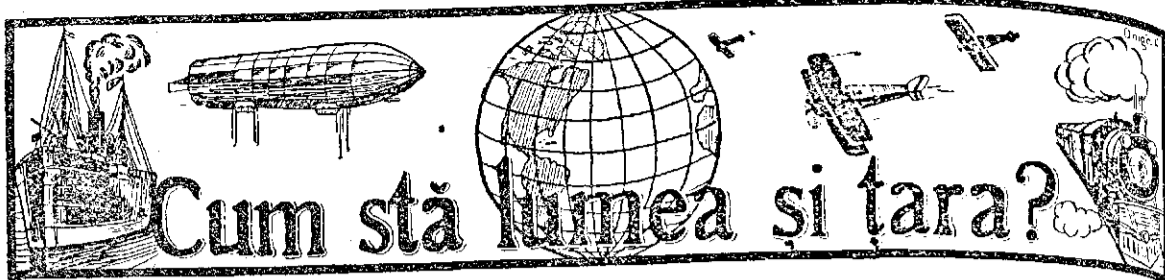
Să răgea Niamțu dă Sandu,
Dară Sandu, fișiorandu,
Mi-l cuprinsă dă subsoară
Și nu să lăsă cu »doară«!
Strânje-l! Șușie-l! Ză-i pe numel
Ălui mai tare dă lumel

Găfăia Niamțu, a silă,
Dar lu Blegia nu-i fu milă.
Hopă-țupa, țupa-hopă!
Ș'o găsit Niamțoniu popa!
Țănle-l, lasă-l! Ia-l dă mână!
Zdup — cu Niamțu în țărână!

Bravo! — Sandu să trăească! —
Dar când fu să îi plăcească
Ișie Niamțu: »Abăr frace...
Nu să pringe, că-i pă space!«
Vrea: că-i pungă și că-i ceacă
Suta zuitată s'o facă!

»Nu ce jioși cu minie dragă
Asta viedz în cap ț-o bagă!
N'ascult vorbe io și glume
Când mi-s io mai tare 'n lume,
Ș-adă suta!« Ișie Blegia,
»Că dă nu-ț fac prau comeția!«

Victor Vlad Delamarina

Încă tot cu împrumutul

Se face, nu se face? Ba se face, ba nu se face! Ba tot se face..!

Știrile sosite dela București la începutul săptămânii, spun că vestitul împrumut în străinătate în sfârșit este în pragul semnării. Până prin 2—3 Iulie era vorba că împrumutul nu se mai poate face până la toamnă și din această pricină guvernul liberal este pe ducă. Ba se lățise vestea, că pentru marile greutăți între cari se găsește împrumutul și guvernul, Patriarhul Miron, înaltul Regent, și-a întrerupt hodina din străinătate și e pe drum să se întoarcă în țară.

Miercuri în 4 Iulie, când scriem noi acestea șire, telegramele spun, că totuș împrumutul se încheie și că Patriarhul nu se întoarce acasă dela scâlzi, unde se găsește. Englezii cică au iscălit contractul de împrumut, care a și piecat dela Londra spre București cu aeroplanul în ziua de 3 Iulie. Tot cu aeroplanul au plecat spre Londra și hârtiile semnate la București.

Împrumutul ni-l dau Englezii și Francezii, adică băncile din Londra și Paris. Banca Franței s'a obligat că ea ne dă acum, ca întâie rată, suma de 300 mili-

oane franci francezi, rămânând ca cealaltă parte a împrumutului să vie în țară la toamnă.

Spun gazetele dela București, că liberalii sunt foarte veseli de știrile de mai la deal, cari le dau toate nădejile să mai rămână la putere.

Dacă toate hârtiile și contractele împrumutului sunt gata până Sâmbătă în 7 Iulie, atunci

Parlamentul se deschide

în ziua de Miercuri 11 Iulie. Iar dacă hârtiile se gată numai pe Luni, 9 Iulie, atunci Parlamentul nu se deschide decât în ziua de Sâmbătă, 14 Iulie. Această sesiune a Parlamentului se va ocupa în locul întâi cu împrumutul și cu stabilizarea leului.

Di Iuliu Maniu

și ceialți conducători ai Partidului Național-țărănesc au dat veste în țară, că în aceiaș zi, în care se adună Parlamentul, se vor aduna la București și parlamentarii opoziției național-țărănești, la sedința aparte.

Amundsen a pierit între ghețuri

Nobile a scăpat, dar s'a prăpădit căutătorul lui. — Câte gânduri și necazuri a făcut o sumeție proastă!

De aproape două luni de zile, lumea întreagă este năcăjită și intristată de nenorocita întâmplare dela osia de Miază-noapte a Pământului, unde generalul italian Nobile, dus de-o proastă sumeție a plecat cu balonul să caute potcoave de cai morți. A căuta ținuturile necunoscute al Pământului este un lucru de cea mai mare însemnătate pentru știința omenească, însă cel ce pleacă să facă asemenea descoperiri, trebuie să fie om odată și să aibă și unelte de treabă, iar nu să fie numai un cărcotaș, dus de fudulie și de râvna de-a se face vestit și laudat. Ce-a căutat un italian ca Nobile, deprins cu căldura din țara lui, cu câmpuri verzi și cu belșug, între ghețurile dela Miază-noapte? Acolo să meargă Svedezii și Norvegienii, cari sunt deprinși cu gerurile și cu sloii, iar nu Italianii, din țara ceriului senin.

Precum știm, Italianii au și plătit scump îndrăzneala lor, căci au căzut cu balonul în iarna veșnică, de unde de două luni se trudesă înzadar să-i mântuie cei mai vestiți cercetători ai lumii. Zeci de aeroplane stau la marginea ghețurilor dela Nord și zboară peste clocaurii munților de gheață, ca să caute pe Nobile și pe nenorocii săi tovarăși.

Nobile și cu câțiva dintre oamenii săi au și fost găsiți, iar ceialți s'au prăpădit, fără nădejde de a li-se mai

găsi vreodată măcar leșurile înghețate. Nobile a fost luat într'un aeroplan și adus în lume, iar tovarășii săi, cari mai sunt în viață, își așteaptă încă mântuirea.

Între aviatorii cari au plecat totuș căutarea lui Nobile și a tovarășilor lui, a fost și vestitul călător norvegian Amundsen, care a plecat cu aeroplanul înainte cu săptămâni, să dea de urma Italianilor și plecat a fost...! Dela el n'a sosit nici o veste, nici de bine, nici de rău. Se crede că a pierit printre ghețuri.

Pierirea lui Amundsen a stârmit mare jale nu numai la compatrioții lui, ci la toate popoarele. Un danez cu numele Fremsen, călător vestit și el, zice, că mai bine pieria Nobile, decât Amundsen, căci Nobile e un tont, care nu trebuia să plece într'un drum ca acela, dacă nu se simțea destul de tare în curele. Cu Nobile s'a adevărit că vârf zicala: »Un nebun aruncă o piatră în lac, pe care nici o sută de înțelepți n'o mai pot scoate«.

Lăcuste la Ismail. La Ismail, în Basarabia, lângă gurile Dunării, în balta Stenof-scaia și ostrovul Caslița, s'au ivit lăcustele. Dacă nu se vor lua măsuri împotriva lor, din bună vreme, lăcustele vor nimici toate stăpânirile, ca în anul 1897.

Asociațiunea pentru literatura română și cultura
poporului român, Despărțământul Blaj

Nr. 21/1928.

Convocare

Comitetul despărțământului Blaj al „Asociațiunii” invită prin aceasta pe toți membrii și pe toți iubitorii înaintării în cultură a neamului nostru la

adunarea ordinară

împreună cu serbări culturale-artistice
care se va ținea *Duminecă, în 8 Iulie 1928*,
în comuna *Tăuni*, (plasa Valea-Lungă) cu următorul

PROGRAM:

- Ora 8¹/₂: *Liturghie solemnă* în biserica din Tăuni, cu predică ocazională;
- Ora 2 d. m.: *adunarea despărțământului*, cu obișnuitele dări de seamă și censurarea rapoartelor.
- Serbare *culturală-artistică*, alcătuită din:
 - Conferențe* pentru popor și *declamări*;
 - mare *concurs de cântări, jocuri și porturi românești*, cu premiera celor vor fi găsiți vrednici.

Blaj, din ședința comitetului ținută la 5 Iunie 1928.

Prof. Ștefan Roșianu, Prof. Augustin Popa,
președinte, secretar.

Sărbătoarea familiei regale jugoslave. În ziua de 26 Iunie s'au împlinit 25 de ani, de când familia domnitoare Karagheorgheviți stăpânește în Iugoslavia. Atunci a intrat regele Petru în Belgrad. Toate ziarele sârbești scriu frumoase articole de laudă la adresa familiei domnitoare.

Blajul în vacanță. Vineri în 29 Iunie s'a sfârșit anul școlar și la teologie, iar Luni (2 Iulie) s'a publicat rezultatul examenului de bacalaureat, așa că cu ziua de Marți Blajul a intrat în vacanță. Străzile sunt goale, profesorii au luat-o și ei cei mai mulți la vârat, așa că e o liniște deplină. Două luni Blajul odihnește ca atât mai bine să poată primi pe cei 2000 de tineri și tinere cari vor veni la toamnă să se adape la izvoarele nesecate ale culturii, cari la Blaj par mai curate și mai binefăcătoare decât oriunde.

Concertul doamnei Aca de Barbu. Sâmbătă seara publicul din Blaj a avut fericirea să asculte pe una dintre cele mai mari cântărețe ale Ardealului, pe doamna Aca de Barbu. Durere, în sala de gimnastică abia se aflau câteva doamne și domni, mai ales evrei, cari au ascultat cu multă plăcere glasul minunat al cântăreței. Dintre meseriași abia a fost o singură familie.

Oricât de scumpi ar fi astăzi banii și oricât de greu s'ar câștiga, credem că este de datoria tuturor oamenilor de bine să ia parte la astfel de concerte, când cei mai mari artiști ai noștrii ne cercetează. Altfel vom ajunge la aceea că artiștii ne vor încunajura pe viitor, ceea ce ar fi cea mai mare nenorocire a mulților elevi cari cercetează școlile Blajului.

Cerșitor milionar. Despre cerșitori bogați am mai cetit de multe ori, dar despre unul care să voiască să-și ducă averea în groapă, n'am prea auzit. Într-o casă a săracilor din Constantinopol a murit zilele trecute un cerșitor de 91 ani. Era așezat deja în cosciug, gata să fie dus la groapă, când unui om de față i-a plesnit prin minte, să facă propunerea de a-i cerceta mai întâiu buzunarele. Spre marea surprindere a tuturor celor de față, în buzunarul din lăuntru, au aflat un milion și jumătate lire turcești bani gata.

Nefericitul cerșitor a trăit o viață întreagă ca un câne, iar acum, la înmormântare, a făcut fericiti, fără să vrea el, pe rudeniile sale.

Se neliniștesc vulcanii. Anul acesta e anul nenorocirilor. Nu e mirare deci că și munții aruncători de foc încep a se neliniști și că Vulcanul din Italia ciocote și aruncă pară de foc, care se vede din depărtări mari, iar White Island aruncă apă fierbinte la o înălțime de 1500 metri. Primejdie mare deocamdată nu este.

Loviți de trăsnet. Primum următoarele: Locuitorul Petru Cozma din comuna Berghia jud. Mureș fiind cu 2 copii, feciorul de 13 ani și fata de 16 ani, la sapă de oucuruz la câmp, după ce au mâncat de amiazi, tatăl a luat amnarul și cremenea să-și aprindă pipa, și în acel moment au fost loviți de trăsnet și cum toți 3 ședeau jos, au rămas în amortire.

Vecinii cari erau în apropierea lor la sapă, văzând că nu se mai scoală de jos, au alergat să vadă ce fac, dar i-au aflat pe toți trei morți.

Duși în comună au fost îngropați cu mare pompă toți într'un mormânt și plânși de întreg satul. — *Iosif Ursu picher.*

Șaptezecișteinci de ani dela înființarea școlii superioare de agricultură dela Herăstrău. Dumineca trecută s'a făcut sărbătorirea alor 75 de ani dela înființarea școlii superioare de agricultură (lucrarea pământului) dela Herăstrău (lângă București). Întâiu a vorbit dl C. Ionescu-Șișești, directorul școlii, apoi înaltul regent Gh. Buzdugan, dl Vintilă Brătianu, dl C. Argetoianu ministrul agriculturii și alții. După serbare s'a așezat piatra fundamentală a căminului studenților școlii de agricultură.

Cel mai bun mijloc în contra ploșnițelor este piatra acră, pe care dacă o fierbem în apă, și așa fierbinte cum e, ungem cu ea paturile, ușile, ferestrele și pereții, — ploșnițele nu se mai arată pe acolo. Mai mult, dacă cineva vrea să scape de ploșnițe și chiar de muște, n'are decât să bage în var piatră acră, și va vedea că nici ploșnițele, nici muștele nu vor mai sta în casa aceea.

Mare petrecere de vară. Cercul cultural „Câmpia Transilvaniei” al studenților universitari câmpeni, aranjează în comuna *Mociu* (jud. Cluj) o mare petrecere de vară cu program artistico-literar urmat de dans, în 8 Iulie 1928. Inceputul la orele 9 seara. Cei cari, din greșală, nu vor fi primit invitație specială, sunt rugați cu toată dragostea, pe această cale, să se considere invitați prin prezentul anunț. *Comitetul.*

O femeie cade din tren. În noaptea de 28 Iunie femeia Sarcubes Petrani se suise într'un vagon de cl. III al acceleratului 41 care pleca din stația Huedin. Voind să treacă dintr'un vagon într'altul, a căzut între roate și a fost omorâtă numai decât. Trenul a plecat apoi mai departe, după ce nefericita a fost scoasă de sub roate, cu o întârziere de 30 minute.

Focul dela Moreni a fost stins. După 6 săptămâni de arsură au ars sondele (fântânile) de petrol dela Moreni, în sfârșit le-au stins frații Andreescu din Târgoviște, cu un sistem de stingere al lor propriu, în ziua de 22 Iunie la ora 3 și jumătate după amiazi. Pentru stingere ei au primit 800,000 lei.

S'a vândut vaporul „Impăratul Traian”. Am arătat și noi, la vremea sa, cum a ajuns vaporul „Impăratul Traian” de s'a lovit de niște stânci pe Marea Neagră și cum nu l-au putut scoate dintre stânci decât cu foarte mare greutate. Acuma în sfârșit l-au vândut ca fier vechiu cu prețul de 250 mii lire sterline (1 liră sterlină=798 lei), adică 199 milioane 500 mii lei. Societatea care l-a cumpărat îl va duce la Triest și-l va repara.

A căzut dintr'un pom și a murit. Tânărul Gheorghe Ionescu din băile Govora s'a urcat într'un pom ca să-l curețe de frunzele uscate. Într-o clipită de zăpăceală el a căzut din pom, rupându-și spinarea. După câteva minute de chin el a murit.

Ape mari în Japonia. În țara cutremurelor acuma este altă nenorocire. În partea de apus a Japoniei de câteva săptămâni plouă fără încetare. Toate râurile au eșit din alvie, acoperind pământurile arătoare. Norocul e că pe unde s'a revărsat apa, sunt pești foarte mulți, altfel oamenii ar muri de foame. Omura, un oraș înfloritor, e nimicit aproape cu desăvârșire. Numărul morților este de 48. În partea aceea a țării nu mai umblă nici un tren, podurile sunt stricate și mânate de apă, mai multe dealuri au început a se dărâma și pe lângă aceasta au început și cutremurele de pământ.

Un ucigaș de femei. Poliția din Marsilea (Franța) a dat de veste că ori din care casă se muta un anume Ierome Drat, în casa aceea se prăpădea una până în două femei, Cercetând lucrurile mai de aproape, a aflat că până acum a omorât 15 femei, cu cari mai înainte trăise în nelegiuire, asemenea vestitului Landru din anii trecuți. Din unele semne s'ar părea că Ierome Drat a omorât muierile acestea după ce le-a stors de bani mai înainte. Mai mult, a eșit la iveală că el dădea cărnurile femeilor de mâncare la porci. După multe cercetări poliția a pus mâna pe el. L-a ascultat, dară nu vrea să mărturisească nimic, cu toate că i-au aflat toate scrisorile primite dela cele 15 femei cari astăzi toate sunt moarte, fără de a ști cineva, cum au murit și unde sunt îngropate. Întreagă lumea urmărește cu mare interes grozăvia aceasta.

Mare nenorocire de cale ferată în Anglia. Pe un tren personal, care s'a ciocnit cu unul de marfă în stațiunea Darlington, se aflau vreo 500 de femei și copii cari făceau o excursiune. 22 de inși au murit pe loc, 30 s'au rănit foarte greu, 75 mai ușor.

S'a aprins unul dintre cele mai frumoase poduri ale Ungariei. Unul dintre cele mai mari și mai frumoase poduri ale Budapestei și peste tot ale Ungariei este fără îndoială podul Margareta, care conduce din Buda și din Pesta peste Dunăre pe insula Margareta. Pe pod e condusă și electricitatea. Fiind curentul electric prea mare, firele electrice de sub pod s'au aprins și din ele s'a aprins și podul, așa că deodată întreg podul era în flacări. Bine înțeles că podul n'a putut arde, fiind de fier, decât numai drumul de pe el. Pompierii l-au stins numai decât și în ziua cealaltă au dires și drumul, așa că comunicația nu s'a oprit numai pentru o zi.

De trei ori după o altă câte trei gemeni. Soția lui Juhász Lános din orașul Kecskemét (Ungaria) a născut în trei ani după o altă câte trei gemeni. Toți nouă gemenii sunt deplin sănătoși. Cei mai bătrâni trei așa se aseamănă unul cu altul, încât nici mamă-sa nu-i poate deosebi, și este silită să lege de brațele lor câte o panglică de culoare diferită.

Tribunalul din Viena l-a osândit pe Kun Béla. Am arătat la vremea sa că poliția din Viena a arestat pe Kun Béla, conducătorul de pe vremuri a Ungariei bolșevice. El stătea prin Viena cu gândul de a răspândi bolșevismul în Balcan. Săptămâna trecută a stat Kun Béla înaintea judecătorilor săi cari l-au osândit la trei luni închisoare, din cari într'una trebuie să postească în fiecare Vinere. După aceea va fi trimis în Rusia.

Preot trăsnet pe când predica. În biserica de lemn din satul Parsavi (Finlanda) preotul tocmai predica Dumineca trecută. Lume multă îl asculta. Deodată s'a apropiat o vreme grea. Un fulger a despicat bolta cerească, îndreptându-se tocmai spre biserică și lovindu-l pe preot și omorându-l, iar pe vreo câțiva credincioși amestându-i. Trăsnetul a speriat grozav pe credincioși, mai cu seamă când au văzut că arde și biserica. Fiecare se înghesuia spre eșire, așa că în marea învâlmășeală au fost omorâți patru credincioși, zece au fost răniți greu, iară 70 mai ușor.

Lepra vine și în Europa. Cea mai grozavă boală a lumii, lepra, începe să se ivească și în Europa. În Franța s'au ivit deja mai multe cazuri. Profesorii de universitate din Paris au hotărât că vor da o circulară în care vor arăta semnele imbolnăvirii de lepra, ca să se știe feri oamenii de ea.

Cum li-s'a tăiat capul la doi făcători de rele din Franța. În ziua de 21 Iunie s'a tăiat capul, cu gilotina, alor doi făcători de rele din Monthrison (Franța), al lui Allier și Montagnon. Pe la orele 3 și jumătate dimineața intrară în celula lor judecătorii și preotul. Montagnon era cam neliniștit, dar preotul îl linișți. Apoi ceru vin. Allier a fost mai liniștit. El s'a îmbrăcat singur, apoi a cerut și el un pahar de vin. Apoi merseră în capela temniței, unde se spovediră și se cuminecară. Allier zise înainte de a intra: „Eu, și să mă grijesc!”

Montagnon nu s'a lăsat să fie tuns, nici să-i taie gulerul. Judecătorii i-au împlinit pofta și călăul numai i-a îndoit gulerul. Mergând spre gilotină Allier sări jucând și zise: „Montagnon, eu plec înainte, ca să spui să puie masa”. Văzând înșirați părcălabii, le zise: „Nu e nevoie de pușcă aici”. Abia și-a sfârșit vorba și l-au și împins pe scândură și cuțitul căzu. După o minută și 26 secunde ajutoarele călăului șterseră cuțitul cel mare, și capul lui Montagnon căzu și el în coșarcă. Amândoi făcătorii de rele fură îngropați în aceeași groapă.

Un șarpe mare s'a plimbat în mijlocul Parisului. Zilele trecute în parcul Iéna din mijlocul Parisului se plimbau ca de regulă trecătorii, dar mai cu seamă copiii cu îngrijitoarele lor. Deodată văd că pe lângă picioarele lor se mișcă ceva. Era un șarpe mare, negru, lung de câțiva metri, scăpat din colivia lui. Grădinarul parcului, om foarte curajos, s'a repezit la el și, cu un drug de fier, i-a zdrobit capul, înlăturând astfel una sau mai multe nenorociri.

Cum persecută bulgarii tot ce este românesc. Dl Florea Ionescu, de fel dintr'o comună de pe malul bulgăresc al Dunării, ținutul Timocului, a voit să-și boteze copila, punându-i numele românesc *Florina*. Primarii și preoții bulgari însă au aspră poruncă dela minister ca nici unui copil să nu îngăduie a-i pune vreun nume românesc. Bietul Florea Ionescu însă ținea la numele românesc al fiicei sale și mai bine a ținut-o 7 ani nebotezată, decât să-i dea un nume bulgăresc.

În sfârșit s'a gândit una și bună, a venit în țară, ca să-și boteze copila. Zilele trecute apoi fostul ministru averescan Gr. Trancu-lasi a ținut-o sub apa botezului, primind, dimpreună cu doamna, să fie nașii copilei. Botezul l-a săvârșit preotul Bărbulescu, consilier la Patriarhie.

Prietinția Bulgarilor ortodocși față de neamul nostru, se dovedește atât de bine prin fapta aceasta a lor.

Cel mai mare vapor al lumii. Englezii au hotărât să zidească un vapor de o mărime ne mai pomenită până astăzi. Acest vapor va avea o lungime de 305 metri și o lărgime de 30 metri, iar el însuși va avea o greutate de 60,000 tone (1 tonă = 1000 kilograme). Acest vapor va face drumul: Anglia-America în mai puțin de 5 zile.

De unde se frage tutunul

Într'o mănăstire de călugări se oploșise un tânăr. Dar tânărul acela era dracu. La biserică stătea numai până la Heruvic. Când se începea Heruvicul, el ieșea afară.

Călugării, dela o bucată de vreme, băgară de seamă și nu se puteau dumeri, pentru ce tânărul ieșea din biserică. Se sfătuiră ei și hotărâră ca data viitoare, înainte de a începe Heruvicul, să încue și să zăvorească bine ușile și ferestrele și să nu-l lase nici de cum să iasă tânărul, și să vadă ce are să facă.

Și făcură așa.

Când veni vremea Heruvicului și dădu tânărul să iasă, ieși dacă poți și ai pe unde.

Dă încolo, dă 'nceace, nu putu cu nici un chip. Se începu Heruvicul. Când fu pe la mijlocul cântării se auzi o pocnitură:

Crăpase dracul!

Toți s'au mirat de această minune și cel mai mare dădu poruncă, să i se ardă trupul.

Dacă îl arseră cenușa o aruncară lângă un gard.

Peste puțin, din locul unde fusese cenușe ieși o buruiiană. Unul dintre călugări se tăie la un deget, rupse o frunză, se legă la rană și se tămădui.

Altul o luă și ferse și scăpă de durerea de măsele. Altul culese frunze uscate și le puse să le păstreze ca leac pentru dureri de dinți. Și cum ședea singur, ce-i dădu prin cap diavolul? Luă o frunză de aceea și o aprinse și începu să o miroasă, ca să-i treacă guturaiul. Și fiindcă avea treabă cu mâinile și îi era greu să o tot ție în mână, înfășură mai multe frunze, le aprinse și le băgă în gură.

Văzându-l pe el, au făcut și alții, până s'au deprins și nu s'au mai putut scăpa și nici până azi lumea n'a uitat acest nărav.

P. SAVIN

Prețul aurului și a argintului

Comisiunea specială de pe lângă ministerul industriei și comerțului a statorit următoarele prețuri pentru aur și argint: prețul aurului 108.679 lei. kilogramul, iar prețul argintului 2965 lei kilogramul. Acestea prețuri sunt valabile până la 30 Iunie anul curent.

Buruieni rele

— Scail —

Nu sunt buruieni mai răspândite ca și scail. Se găsesc peste tot locul, pe dărâmături și gunoaie, pe lângă garduri și marginea drumurilor, pe ogoare, prin grădini necultivate și prin locuri părăsite.

Oamenii răi, de cari cu greu te poți scăpa, se aseamănă cu scail, cari se acată de lâna oilor. Acești oameni sunt mulți și se găsesc prin toate locurile. În poezia populară Cioma din Coleț. V. Alexandri zice:

Plină-i țara mult e plină
De scăieți de mărăcină.

De scail nu te prea poți apropia, căci au ghimpi tari și ascuțiți, cari înțepă dureros. Cu ghimpii, scail se apără în contra animalelor și a omului. Omul numai cu sapa sau hârletul în mână poate să treacă printre scail.

Scail sunt de mai multe soiuri. Toți se pot cunoaște de pe ghimpi.

Cei mai cunoscuți sunt: *Ghimpele sau Scăiețele ghimpos*. Spinii Ghimpelui sunt aripați. Frunzele sunt spintecate tare și în vârf cu spini foarte mari. Se pare, că toată frunza este un ghimpe. Florile sunt roșii-purpurii și sunt în formă de căpățini ca și celea de pădăie. Pe marginea florilor sunt mai multe frunzișoare ghimpoase, cari apără florile.

Scail muced sau Scail mărăcesc încă are spini atât pe cotor cât și în vârful frunzelor spintecate și pe învelișul florilor. Frunzele sunt lănoase și albe pe fața din jos. Lâna de pe frunze se pare că este mucezeală. De aceea îi zic și Scail muced.

Scail obicinuit al locurilor necultivate este *Ciulinul* cu spini și mai aripați de cât Ghimpele, iar florile sunt roșii-purpurii, mai rar și albe și plecate puțin în jos.

Prin fânețe și pașuni se găsesc cu deosebire *Scail vânăt* și *Scail dracului*. Cel dintâu are cotorul drept, de asupra crengurit și de culoare vânătă iar al doilea are mai mult o înfățișare globuloasă, din care cauză poate să fie rostogolit de vânt până la celea mai mari depărtări ajutându-i astfel răspândirea. Scailului acesta, rostogolit de vânt, oamenii îi zic și *Cărușa dracului* și *Scail vântului*.

Holera sau Drăcila e tot un scail, cu spini trifurcați, ce crește mai ales pe lângă garduri și pe lângă drumuri. Se mai numește și scail muscalesc.

În florile scailor se găsește multă dulceață, de aceea bărzăunii și bondarii le caută foarte des. Însă din cauza spinilor ascuțiți, par'că și bondarilor le este frică să se atingă de ei. Când vrău să sugă dulceața din floare, se țin în sbor pe loc și își vâra trompa lungă în floare, fără să o atingă cu picioarele.

Toți scarii sunt buruieni rele cari pe lângă aceia, că te înțepă dureros, înadușă și grădinile și locurile negrijite. Iarba de pe fânețe încă nu poate să crească din cauza lor. Cu o sapă sau cu o coasă se pot tăia însă ușor și se pot stârpi.

Scarii culeși de pe lângă drumuri sau de prin locurile necultivate se nu se arunce. Se pot întrebuința la pieptănatul postavurilor.

Nici un pieptene nu este așa de bun pentru pieptănatul postavurilor ca și căpăținele scailor. Scaiul măgaresc, Ghimpele, Scaiul muscălesc, și alții sunt cei mai întrebuințați în fabricele de postav.

În alte țări acești scai se cultivă, pentru ca să-i poată întrebuința în fabrici. Fabricile noastre de postav însă cumpără scai din țări străine, cu toate că și la noi se găsesc destui.

De aceea, să tăiem scarii de prin ierburi și marginea pământurilor, unde înadușă alte plante și să-i vindem fabricelor de postav. În chipul acesta avem două câștiguri destul de bune.

Ion Popu-Câmpeanu

Pomi în vârstă de 6000 de ani și animale în vârstă de 300 de ani

Un învățat german voină să știe animalele și plantele, cari trăiesc mai mult, a găsit, că dintre animale *elefantul* atinge vârsta de 150-200 ani. Cămilele, urșii și caii ajung până la vârsta de 40 ani. Lupul trăiește 12-15 ani, câinele 10-12 ani, șoarecele 3-5 ani. Papagalii trăiesc până la 150 ani. Lebedele pot trăi până la 100 de ani, iar găștele noastre pot trăi 60-80 ani. Broaștele țestoase însă pot atinge și vârsta de 300 ani.

În lumea pomilor viața e și mai lungă. Sunt brazi de 300 ani și stejari de 1500 ani. În California se găsesc arbori, cari au 3000 ani, iar despre pomul sfânt din Teneriffa se crede, că ar avea vârsta de 6000 de ani.

Bogățiile dela capătul pământului

Tot zuzim despre încercările oamenilor de a ajunge la poli — capetele pământului și a pune stăpânire pe ținuturile de acolo. Și ne întrebăm, ce rost au acestea încercări, mai ales, că foarte mulți își pierd viața pe acolo.

Se spune, că ținuturile dela capetele pământului sunt foarte bogate. Sunt pe acolo animale sălbatiche foarte multe, sunt pești nenumărați, apoi sunt multe pietrii scumpe, mai ales sunt mulți cărbuni. Așa că stăpânirea acestor ținuturi ar aduce o mare schimbare în viața economică a lumii.

Cum umblă banii.

În săptămâna din urmă, banii străini s'au plătit la București în felul următor:

1 dolar american	162 lei 25 bani
1 franc francez	6 " 55
1 liră engleză	796 " —
1 liră italiană	8 " 70
1 coroană cehoslovacă	4 " 95
1 dinar sârbesc	2 " 95
1 zlot polon	18 " 50
1 marcă germană	39 " 15
1 pengő unguresc	29 " —
1 leva bulgărească	1 " 20
1 schiling austriac	23 " 25

Acestea prețuri se înțeleg la schimb mai mare. Banii mai puțini se schimbă totdeauna ceva mai puțin.

Chirilă Dechi I. Ioan Tănase Abonamentul D. Tale de 180 Lei pe anul 1928 l-am primit.

Eugen Șimon în R. Cu banii primiți azi în suma de 120 Lei și cu cei 45 Lei primiți în 22 Faur a. c. sunteți achitat pe întreg anul 1928.

Ioan Chira I. Francisc P. Ne invoim și te așteptăm cu plata abonamentului până la 1 Septemvrie a. c.

Ioan Stefan Arsu R. Cărțile de cari întreci nu le avem, nici la librărie nu se găsesc. Din gazeta noastră îți trimitem un număr de probă, ca să o cetești și, dacă-ți place, să o abonezi.

Ioan Cifor Erie Pa Abonamentul pentru D. Ta și tatăl D. Tale din Neșos în suma de 3 dolari l-am primit. Am dispus ca foaia se Vi-se spezeze regulat. Multe salutări și voie bună.

Vasile Dunca în C. Suma trimisă de 1800 Lei am primit-o și am contat-o la adresa fiecărui abonant în felul următor: 1. Buftea Ioan, 2. Mariș Teodor, 3. Mariș Ștefan, 4. Dumitru Cicioc, 5. Vasile Dunca, 6. Vasile Doicar, 7. Vasile Mariș, 8. George Șoplantai pe 1925 Lei 30, pe 1926 Lei 150 iar pentru abonații: 9. George Popescu, 10. Ioan Șimon I. Teodor Lei 42 pe 1926 și 130 Lei pe 1927. Adresa No 3249 am schimbat-o precum ni-ai scris pe cupon. Abonatul Șimon Ioan I. Toader, a cărui adresa am schimbat-o, mai restază în contul abonamentului cu 132 Lei, pe cari Vă rugăm, a-i încasa și a ni-i trimite.

I. P. Căpâlna de jos. »Legenda« trimisă nu se poate publica. Prea aduce a »mahalac«. Ascultă:

*Privit-am fără veste
Albită fața ta
Și sprâncana ta înnegrită
Ah, n'o mai pot uita!*

Asemenea versuri nu pot răsări în acru sănătos dela sate, ci în mahalalele sau »țigăniile« marilor orașe. Fețe »albite« și sprâncene »innegrite« nu să găsesc prin satele noastre! Iar dacă se găsesc, noi nu facem gazeta pentru asemenea »obrase«.

Iosif Ursu în B. Căutând în cărțile administrației noastre am aflat, că D.Ta ai plătit în abonament pe anul 1927 Lei 127, iară dl George Crișan dela Mioara a plătit pe 1927 Lei 53. Alte plăți la noi nu s'au mai făcut. Gazeta dlui Crișan am sistat-o în 7 Martie 1928, iar a D.Tale merge regulat. Publicăm bucuros ori-ce fel de întâmplări din părțile D.Voastre, dacă sunt adevărate și cu subscrierea D.Tale. Precum vedeți întâmplarea nenorocită dela Berghin am publicat-o.

A. Traian Boțian în A. Am primit abonamentul de 180 Lei și vom ține seamă de dorința exprimată de D.Ta pe cuponul mandatului postal.

Dumitru Băbușiu în G. Abonamentul D.Tale pe jumătatea anului 1928 în suma de 90 Lei l-am primit. Gazeta Vă merge regulat.

Ioan Pop în Ș. Am primit 180 Lei în abonamentul pe 1927 și jumătatea anului 1928

Redactor responsabil: IULIU MAIOR.

No. 268—1928

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin această publică că în baza deciziei No. G. 2511—1927 a judecătoriei de ocol din Blaj în favorul reclamantei Caterina Oltean, repr. prin avocatul Aureliu Urzică pentru încasarea creanței de 674 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 21 Iulie 1928 orele 3 p. m. la fața locului în comuna Roșia de Seacă, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară și anume; Mobile de cameră și mașină de cusut în valoare de 15000 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni la 20 Iunie 1928.

NICULAE BACIU, portărel.

Nr. (519) 1—1

RECLAMA

este sufletul comerțului

Subsemnații **Alexandru Păcurariu** și **Virgil Moldovan**, avem onoarea a aduce la cunoștință On. Public din Blaj și jur, că am preluat fostul

Atelier de mașini EUGEN NICOLA

din **BLAJ**

str. **Simion Bărnuțiu.**

Renovându-l din nou complet, ne stă în putință de a executa ori și ce lucrare de strungărie și mecanică ca: Montări de mori, renovări și reparații de mașini de treerat, motoare etc.

Confecționare de unelte agricole ca: pluguri, mașini de sămănat, mașini de săpat etc.

Atelier special pentru reparat automobile și garaj.

Avem reprezentanța pentru automobile de turism și camionete, piese de schimb, cauciucuri, benzină și ulei pentru automobile.

Precum și ori ce lucrare ce cade în branșa aceasta. Executăm prompt și conștiencios pe lângă prețurile cele mai convenabile.

Rugându-ne de bine-voitorul concurs.

Blaj, la 26 Iunie 1928.

Semnăm cu toată stima:

Păcurariu și Moldovan

atelier mecanic.

(525) 1—2

No. 257—1928

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin această publică că în baza deciziei No. G. 1166—1928 a judecătoriei de ocol din Blaj în favorul reclamantului Ioan Blaga repr. prin avocatul Dr. Ilarie Aldea pentru încasarea creanței de 6811 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 9 Iulie 1928 orele 9 a. m. la fața locului în comuna Blaj la locuința următorului unde se vor vinde prin licitație publică judiciară și anume; ceas, șifonere, spălător, ponyvă, șatră și alte în valoare de 7100 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni la 13 Iunie 1928.

NICULAE BACIU, portărel.

Nr. (518) 1—1

Mare comerciant, cu relațiuni extinse, preia **REPREZENTAȚIA** a orice fel de mărfuri, atât cumpărare cât și vindere.

Max von der Lühe, Berlin

— Wilmersdorf, Wilhelmstraße 16. —

(512) 2—4

La subsemnatul se află de vânzare ieftin

O mașină de treerat

în stare foarte bună, Batoza „Glaiton Sutlevart“ 700 mm. Motorul 6 H. P.

EMERICH MAIER
mechanic

(522) 1—2

BLAJ

No. 93—1928

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. G. 1315—1928 a judecătoriei de ocol din Blaj în favorul reclamantului firma I. Nyergeș repr. prin avocatul Dr. Ilarie Aldea pentru încasarea creanței de 5910 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 12 Iulie, 1928 orele 3 p. m. la fața locului în comuna Roșia de Secaș la locuința urmăritului unde se vor vinde prin licitație publică judiciară și anume: Un bufet și un birou în valoare de 7000 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni la 13 Iunie 1928.

NICULAE BACIU, portărel.

Nr. (517) 1—1

No. 951—1927

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărei prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 1642—1927 a judecătoriei de ocol din Blaj în favorul reclamantei firma „Departamentul Mașinilor“ repr. prin avocatul Dr. Bela Daniel, pentru încasarea creanței de 35083 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 16 Iulie 1928 orele 9 a. m. la fața locului în comuna Blaj, la locuința urmăritului unde se vor vinde prin licitație publică judiciară și anume; mozor, coteți, savin, coșer, oglinda și alte în valoare de 41100 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni la 21 Iunie 1928.

NICULAE BACIU, portărel.

No. 695—1927

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 3624—1927 a judecătoriei de ocol din Blaj în favorul reclamantului firma „Hoza și Sălăgean“ repr. prin avocatul Dr. Ilarie Aldea, pentru încasarea creanței de 11666 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 17 Iulie 1928 orele 10 a. m. la fața locului în comuna Țapu unde se vor vinde prin licitație publică și anume; Mașină de cusut și trăsura în valoare de 15000 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni la 22 Iunie 1928.

NICULAE BACIU, portărel.

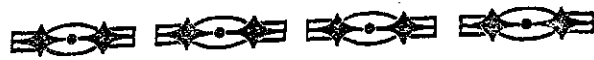
Prăvălie nouă de pielărie

s'a deschis la Blaj Strada Regele Ferdinand Nr. 54 sub firma

„Minerva“

unde se vinde tot felul de pielărie, talpă, opinci, unelte pentru pantofărie și toate accesoriile cu prețuri solide.

(509) 5—5

Aviz

Se vinde O mașină de îmblătit nouă 650 mm. cu motor de 8 H. P. ușor de purtat pe orice loc, cură grâu ales. Se poate lua și în rate eșine

GLIGOR RUSU

(523) 1—2

în TEIUȘ
j. Alba

„ANCORA“

Soc. română de asigurări generale (afară de cartel) caută pentru Blaj și jurul un reprezentant general cu comision și fix. Oferte se adresează: „ANCORA“ Asigurări Brașov. Str. Principele Carol 5. (519) 1—3

Aviz

Sa pierdut în ziua târgului (29 Iunie a. c.) la Blaj o vacă albă a lui DI BORCEA Axente din comuna Crăciunelul de jos p. Blaj.

Cine o aflat să o însinue la primăria Comunală din Crăciunelul de jos.

Borcea Axente

(520) 1—1

PICTOR**Bisericesc Român**

În atelierul meu se execută, în orice mărime cu prețurile cele mai reduse și în mod foarte convenabil.

Icoane sfinte (nouă și renovate), iconostase, cruci, prapori și altele.

Zugrăvirea se face în oleu, pe pânză, o o o lemn, zinc etc. o o o

Cer sprijinul On. obște române!

Agârbiciu, jud. Târnava-mare.

NICOLAE BACIU

pictor bisericesc

(521) 1—3

Un motor de benzină

sistem maier de 6 h. p. bun și ieftin să află de vânzare la

NICOLAE PACINTĂ, faur
Pătrângenii, jud. Alba.

(524) 1—7

Preoți, Învățători, Țăranii!

Cețiți cu toții cârticica:

BĂNCI POPULARE ȘI COOPERATIVE SĂTEȘTI

de Ion Pop-Câmpeanu, profesor Blaj.

din care puteți ști, ce este banca populară ce e cooperativa, ce foloase aduce sate- nilor, cum se înființează ș. a. m. d.

PREȚUL 6 LEI

Se poate comanda dela administrația Unirea Poporului.

Cărți bisericești

La *Librăria Seminarului* din Blaj se află de vânzare următoarele:

- Orologion sau Ceaslov** legat în pânză cu cruce aurită „ 260—
- Antologion sau Mineiul** care cuprinde în sine slujbele dumneze-eștilor srbători, ale Născătoarei de Dumnezeu și ale Sfinților de preste an; amândouă tomurile în legătură tare, cu călcâi de piele; Tomul I Septembrie—Decembrie „ 780—
- Sfânta și dumnezeasca Evan-ghelie**, a Domnului și Dumnezeu-lui nostru Isus Hristos; legătură de carton cu călcâi de piele și cruce aurită Lei 550—
- Aceeaș sfântă Evanghelie, în legă-tură întregă de piele, cu cei patru evangheliști și crucea aurită „ 2500—
- Apostolul** sau Faptele și epistolele Sf. Apostoli; legătură de carton, cu călcâi de piele „ 375—
- Euhologiu sau Molitevnice** legat în pânză, cu cruce aurită „ 260—
- Tomul II și III legate împreună, cari cuprind lunile Ianuar—August și rânduiala slujbelor de obște ale Sfinților „ 1100—
- Triod** care cuprinde toată rându-iala din Sfintele Paresimi; legă-tură tare, cu călcâiu de piele „ 510—
- Toate acestea cărți se cer dela:
- Octolh mic** pe opt versuri, impre-ună cu altele ce se țin de inserat, mâncat, Sâmbăta și Dumineca; tipăritură din 1927; legat în pânză „ 110—
- Pentecostar mic** care cuprinde cântările dumnezești dela Dumineca Paștilor până la Dumineca tuturor Sfinților; legat „ 90—
- Rânduiala Sf. Ungerii** sau Maslul care se cântă de un preot „ 5—
- Prohodul** Domnului nostru Isus Hristos „ 10—
- Psaltirea** Profetului și Impăratului David; legătură de carton cu pânză „ 100—
- Acatistier** sau carte care cuprinde în sine rugăciuni pentru pietatea fiecărui creștin, legat frumos
- Domnului să ne rugăm** cârticică de rugăciuni și cântări, întocmită de Dr. Nicolae Brinzeu; legată „ 20—
- Librăria Seminarului, Blaj jud. Târnava-mică**